

عنوان مقاله:

مدیریت آفات مهم درختان جنس زیزیفوس (*Ziziphus spp.*) در استان بوشهر

محل انتشار:

اولین همایش ملی عنب (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 2

نویسندگان:

ناصر فرار - استادیار پژوهش مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر

فرزاد کریمپور - دانشجوی دکتری و مربی پژوهش مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر

سید رضا گلستانه - استادیار پژوهش موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع ایران

سید موسی صادقی - دانشیار گروه گیاه پزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه یاسوج

مصطفی حقانی

خلاصه مقاله:

شرایط خشک حاکم بر بیشتر زیست بوم های ایران، اهمیت و ارزش گیاهان قانع و مقاوم به شرایط خشک و کم آبی مانند خانواده عنب و گونه های جنس زیزیفوس که مهم ترین آن ها در جنوب کشور به کنار معروف است، را نمایان می سازد. سه گونه از جنس زیزیفوس به نام های کنار، کنار دانه ریز و رملک در مساحتی بیش از 1 / 900 / 000 هکتار از مهم ترین پوشش های جنگلی استان بوشهر به شمار می روند. علاوه بر سه گونه مذکور، کنار موریتانی به صورت باغ های دست کاشت در استان بوشهر توسعه داده شده است. گونه های جنس زیزیفوس مورد حمله تعدادی بند پایان قرار می گیرد که برای حفظ آن ها نیاز به مدیریت آفات مهم و کلیدی است. نتایج این تحقیق حاصل 24 سال تحقیق روی آفات گونه های مختلف جنس زیزیفوس در استان بوشهر است. پروژه های انجام گرفته شامل زیست شناسی، اکولوژی و دشمنان طبیعی آفات مهمی همچون پروانه برگ خوار کنار، مگس میوه کنار، شب پره برگ خوار دونواری و کنه گالی کنار است. نتایج تحقیقات انجام شده نشان داد که مگس میوه کنار *Carpomya vesuviana* Costa ، پروانه برگ خوار کن *Thiacidas postica* Walker ، مگس سفید *Acaudaleyrodes rachipora* Singh ، سرخرطومی میوه کنار *Alcidodes cf. willcocksi* ، کنه گالی کنار *Eriophes cernus* Nal و شب پره ی برگ خوار دونواری *Streblote siva* Lef از آفات مهم گونه های مختلف جنس زیزیفوس در استان بوشهر است. دامنه پراکنش این آفات متفاوت است به طوری که مگس میوه کنار در تمام مناطق استان وجود دارد و به تمام گونه های جنس زیزیفوس همه ساله خسارت وارد می کند. از طرفی پروانه برگ خوار کنار و شب پره ی برگ خوار دو نواری در مناطق ساحلی استان و مگس سفید کنار در مناطق کوهستانی و مرتفع پراکنش دارند. زنبور *Fopius carpomyie* (Silvestri) از خانواده براکنیده پارازیتوئید شفیله مگس میوه کنار است. برای مدیریت مگس میوه می توان با حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی موجود و یا پرورش، تکثیر و رهاسازی زنبور پارازیتوئید آن، استفاده از واریته های مقاوم به مگس میوه کنار و در آخر کنترل شیمیایی قبل از تخم ریزی مگس میوه بهره جست. پروانه برگ خوار کنار و شب پره برگ خوار دو نواری توسط مگس های *Plaes murina* Mesn و *Compsilura concinnata* Mg در طبیعت پارازیت می شوند. میزان پارازیتیسم آنها بین 30 تا 85 درصد است. پایش آفات برگ خوار و دشمنان طبیعی در اوایل فرودین و آبان، ارزیابی خسارت آفات در مناطق مختلف و روی درختان، هرس کردن شاخه های آلوده، شخم عمیق باغ های کنار، جمع آوری لاروها در زمان فعالیت دسته جمعی، حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی موجود از مراحل مدیریت این دو آفت مهم است.

کلمات کلیدی:

آفات، زیزیفوس، کنار، مگس میوه کنار، پروانه برگ خوار کنار، مگس سفید کنار، بوشهر

